

ادامه از صفحه اول

سلامت مردم وشفافیت یک طرح

مسئله این است که سیاست قیمت‌گذاری داروها به نوعی شبه‌انحصاری است و دولت هم گاهی به کارخانه‌های داروساز کمک‌هایی کرده است و قیمت‌ها را کنترل می‌کند. بخشی از خدمات بیمارستانی نیز بخش دیگری از هزینه‌ها را تشکیل می‌دهد و می‌دانیم بیمارستان‌های دولتی به دلیل مستهلک‌شدن و تجهیزات فرسوده و محاسبه‌نشدن قیمت تمام‌شده خدمات، در این زمینه با مشکلات جدی مواجه هستند. بیمارستان‌های خصوصی هم شارژ بالایی دارند. سازمان تامین اجتماعی نیز به‌عنوان تنها سازمان بیمه‌گر که فعلا هزینه‌های خود را سربه‌سر نکه داشته و حتی از دولت طلبکار است، نیز در دو سال اخیر از ناحیه بیمه درمانی سازمان تامین اجتماعی متقبل هزینه اضافی شده است. سؤال این است که اگر زمان بگذرد و بار هزینه‌های درمانی افزایش یابد، آن هم به واسطه تعهداتی که دستگاه دیگری برای آن ایجاد کرده است، تکلیف چه خواهد بود؟ به‌رحال ورود به این جزئیات بیشتر نیازمند تحقیق و دسترسی به آمار روشن، شفاف و بررسی در فضایی آرام است. هرگونه سرعت عمل در این زمینه می‌تواند این چرخه به‌هم‌پیوسته را دچار مشکلات جدی‌تری کند. به باور نگارنده تهیه طرحی جامع که هزینه‌ها و درآمدهای درازمدت طرح تحول سلامت و منابع تأمین مالی در آن با جزئیات دقیق محاسبه شده باشد، مشخص خواهد کرد که دولت چه تعهداتی را می‌تواند بپذیرد؟ با توجه به اینکه هزینه‌ها و گزارش‌های کارشناسی و جامعی در این بخش تاکنون ارائه نشده است، دولت و مجلس، چه در بودجه و چه در برنامه ششم توسعه، حتما به دور از مسائل سیاسی بی‌تبعیاتی، از ظرفیت بدنه کارشناسی وزارتخانه‌های درگیر، اسنادان دانشگاه، اقتصاددانان و سایر فعالان این حوزه بهره بگیرند تا اصلاح درستی صورت گیرد.

طرح تحول سلامت وتفکرات ضددولت

این فارغ‌التحصیلان قطعا بازخواهند گشت، چراکه همین الان هم استاناتی از همان دانشگاه‌ها در شهرهای‌شان مشغول به کار هستند؛ اما امکان استخدام حتی یک متخصص اروپایی و آمریکایی برای کار یا برای برنامه‌ریزی بهداشتی از ما سلب شده است. در آن سال‌ها در دولت گذشت، تنها راه ما برای سردرآوردن و ارتقای علمی دانشگاه‌های‌مان ظاهرا چسباندن دو دانشگاه بود تا با تجمع افراد و مقالات رتبه حاصله دانشگاه افزایش یابد؛ آن را در بوق کردند که اگر نیک بنگری این همکاری، شبیه به کی‌کردن مقالات، ضرورت کار ارزان استفاده از کار دستیاران به جهت ارائه خدمت را اجتناب‌ناپذیر کرد و درحالی‌که امکان استخدام بهترین متخصصان برای تمام ساعات شبانه‌روز وجود نداشت، کار دستیاران راه‌حلی طلایی به نظر رسید و همه‌جا آن را گسترش دادیم. حال آنکه فقط برای آموزش خود این دستیاران بنا بر معیارهای بین‌المللی به چهار برابر تعدادشان هیات علمی نیاز بود که پول برای آن وجود نداشت.

طرح تحول سلامت مشکلات بسیاری دارد؛ در ارزیابی‌ها باید در بسیاری از نکات بعدی تجدید نظر شود؛ اما گام مثبتی بوده است برای اثبات این نکته که سلامت هم نیازمند نوعی اقتصاد و هزینه است. اگر تعرفه‌ها به تعرفه‌های واقعی نزدیک‌تر شده‌اند، تنها معنایش آن است که کشور و بیمه‌ها بخش کوچکی از هزینه درمان کشور را به سیستم سلامت بدهکار هستند نه اشکالات سیستم سلامت که در نقاطی دیگر بسیار مهم است.

گذر

خریدازبویینگ بااوراق صکوک، منابع خارجی و صندوق توسعه

● **مهر:** قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی از خرید ۱۵ فروند هواپیمای بویینگ از طریق اوراق صکوک، منابع خارجی و صندوق توسعه ملی خبر داد. اصغر فخریه‌کاشان افزود: ۱۵ فروند از ۸۰ فروند هواپیمای ثبت‌شده در قرارداد بویینگ با کمک ۳۳۰ میلیون دلار صندوق توسعه ملی و انتشار ۱۲۰میلیون دلار اوراق صکوک ایران‌ایر و همچنین ۵۰۰میلیون دلار منابع خارجی به اتکای شرکت هواپیمایی ایران‌ایر تأمین هزینه می‌شوند. فخریه‌کاشان ادامه داد: پیش‌پرداخت ۱۵ فروند هواپیمای خریداری‌شده در چهار قسط پرداخت می‌شود که قسط اول آن حدود ۲۲۷ میلیون دلار است.قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: در متن قرارداد به خرید ۸۰ فروند هواپیمای اشاره شده است؛ اما درحال‌حاضر فقط ۱۵ فروند از این هواپیماء مشمول مجوز صادرشده از سوی اوفک هستند.

شرق: رشد تولید ناخالص داخلی اقتصاد هم در سال پایانی دولت، به فهرست اعداد «منطقی‌شده» اقتصاد ایران در دوران تدبیر و امید اضافه شده است؛ اما پرسش‌هایی، تورم تک‌رقمی و نرخ رشد اقتصادی بی‌سابقه ایران را به چالش می‌کشند. این‌ا اعداد محصول «سیاست‌های اقتصادی» دولت است یا محصول دوران پس‌ابرجام و «دیپلماسی»؟

اگر نرخ رشد اقتصادی تا این حد بالا رفته و نرخ تورم تا این اندازه پایین آمده است، چرا در زندگی مردم نمایشی عملی ندارند؟

آیا می‌توان به این اعداد شک کرد و آنها را حساب‌سازی دانست؟ هادی حق‌شناس، اقتصاددان، به این پرسش‌های «شرق» پاسخ داده است که در همین گزارش به آن اشاره خواهد شد؛ اما پیش‌ازآن باید گفت که ماجرا چیست؟

رشد اقتصادی شش ماه نخست سال ۱۳۹۵ به ۷۰۴ درصد رسید. این خبر دو روز پیش منتشر شد و بانک مرکزی وعده داد که به‌زودی جزئیات آن را اعلام می‌کند. جزئیات زیادی از این رشد منتشر نشده است. تنها می‌دانیم رشد اقتصادی فصل نخست امسال ۵۰۴ درصد بوده و در فصل تابستان به ۹۰۲ درصد رسیده است و باعث شده رشد تولید ناخالص داخلی به ۷۰۴ درصد در شش‌ماه اول امسال برسد. اینها را هم معاون اقتصادی بانک مرکزی گفته بود. این اعداد به این معناست که نرخ ۷۰۴درصدی پایان نیمه نخست امسال، نسبت به رشد بهار حدود دو درصد، در مقایسه با رشد اقتصادی سال گذشته، شش درصد و در قیاس با رشد سه‌درصدی سال ۱۳۹۴ حدود ۴۰۵ درصد افزایش دارد. این در حالی است که چنین رشدی در قیاس با رشد منفی ۶۰۸درصدی ثبت‌شده ابتدای دولت یازدهم در سال ۱۳۹۲ تا ۱۴ درصد حرکت مثبت دارد.پیمان قربانی، معاون اقتصادی بانک مرکزی، چنین رشدی را مروهون بخش نفت دانسته و به «فارس» گفته که با توجه به افزایش صادرات نفت، بخش بزرگ رشد اقتصادی مربوط به بخش نفت بوده؛ اما در بخش‌های غیرنفتی هم در فصل دوم نسبت به فصل اول تقویت شده است. او گفته رشد بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات در شش‌ماه اول امسال مثبت بوده؛ البته رشد بخش معدن منفی است و بخش ساختمان هم به‌عنوان زیرمجموعه مهم گروه صنعت و معدن همچنان منفی بوده و هنوز از رکود خارج نشده است. برآورد و پیش‌بینی ما این است که رشد اقتصادی در سه‌ماهه سوم مانند سه‌ماهه دوم در سطح بالایی باشد؛ هرچند با توجه به اینکه در دوماهه پایانی سال گذشته تولید و صادرات نفت رشد درخور توجهی داشت (به دلیل ماهیت مقایسه‌ای محاسبه رشد) رشد اقتصادی در سه‌ماهه چهارم امسال اندکی کاهش خواهد یافت. اثرات مثبت سیاست اعتباری حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط در گزارش رشد اقتصادی سه‌ماهه چهارم سال ۱۳۹۵ نمایان خواهد شد.

رشد، به‌زبان آقای رئیس‌کل

ولی‌الله سیف، رئیس‌کل بانک مرکزی، دیروز دست به قلم شد و در کانال تلگرامی خود در توضیح

اقتصاد

رشد اقتصادی ۶ ماهه نخست سال جاری به ۷/۴ در صد رسید

شکوفایی نفتی

رشد محقق‌شده اقتصادی توضیح داد؛ هرچند او هم وعده اعلام جزئیات این رشد را اعلام نکرده؛ اما در کانالی که پیش از چهار هزار نفر «نبال‌کننده» دارد، دلیل رشد اقتصادی را این‌گونه توضیح داده است: «مهار تورم، دستیابی به رشد مثبت و بالای اقتصادی، حفظ ارزش پول ملی و ثبات در بازار

ارز ازجمله اهدافی هستند که دولت‌ها همواره در تعقیب آنها هستند. دولت یازدهم در شرایطی کار خود را آغاز کرد که رشد اقتصادی به رقم ۶۰۸- درصد رسیده بود و تورم در سطوح بالای ۴۰ درصد قرار داشت و ارزش پول ملی به کمتر از یک سوم خود کاهش یافته بود. خروج از این شرایط تدبیر خاصی را طلب می‌کرد و در چنین وضعیتی بود که تیم اقتصادی با اعتقاد به این اصل

مسلم که سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی در فضای بی‌ثبات و متلاطم محقق نمی‌شود، به‌درستی هدف خود را بر مهار تورم متمرکز کرد. از طرفی برای کاهش آثار جانبی منفی سیاست‌های ضدتورمی خود در بُعد رشد اقتصادی، مهار انتظارات تورمی از کانال ایجاد ثبات در بازار ارز در دستور کار قرار گرفت. اقدامات و سیاست‌های پایه‌ریزی‌شده براساس رویکرد یادشده موجب شد که نرخ تورم در سال ۱۳۹۳ به ۱۵۰۶ درصد کاهش یابد که نسبت به سال ۱۳۹۲ به میزان ۱۹۰ واحد درصد کاهش داشت. همچنین بازار ارز کشور به نحو مطلوبی تثبیت شد و تلاطم‌ها و نوسانات این بازار به‌خوبی مهار و روند نرخ ارز برای فعالان اقتصادی قابلیت پیش‌بینی و برنامه‌ریزی پیدا کرد. در موضوع رشد اقتصادی شاهد بودیم که نرخ رشد اقتصادی پس از دو سال دوباره در سال ۱۳۹۳ به سطوح مثبت بازگشت و به سه درصد رسید؛ اما شوک برون‌زای ناشی از کاهش قیمت نفت که از نیمه دوم سال ۱۳۹۳ آغاز شده بود، باعث شد که رشد اقتصادی در فصل پایانی این سال به ۰۰۶ درصد تقلیل یابد و استمرار کاهش قیمت نفت در سال ۱۳۹۴ در کنار استمرار تحریم‌های اقتصادی ظالمانه علیه کشور،

عملکرد رشد فصل اول بهبود یافته است و این امر حاکی از جهت‌گیری درست سیاست‌های متخذه برای تحریک بخش واقعی غیرنفتی است.

نکته دیگری که باید به آن توجه کرد لزوم ارتقا و استمرار رشد اقتصادی غیرنفتی در آینده به همراه صیانت از دستاوردهای تورمی و ثبات و آرامش در اقتصاد است که مستلزم سازگاری و هماهنگی همه سیاست‌های اقتصادی در کشور همراه با تسهیل و ارتقای فضای کسب‌وکار خواهد بود. امید است با توکل به درگاه حضرت حق و اتخاذ سیاست‌های مناسب، علاوه بر تورم تک‌رقمی، رشد اقتصادی مطلوب نیز در سال جاری و در سال‌های آتی استمرار یابد و ثمرات اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بیش‌ازپیش نمایان شود. ان‌شاءالله»

پس‌ابرجام و طبیعت در خدمت رشد

هادی حق‌شناس، اقتصاددان و کارشناس اقتصادی، در پاسخ به پرسش‌های «شرق» می‌گوید: پیش از ورود به این پرسش‌ها بهتر آن است که تعریفی از «رشد اقتصادی» ارائه شود. او توضیح می‌دهد: رشد یعنی افزایش ارزش تولید کالاها و خدمات در یک مقطع زمانی مشخص و براساس قیمت سال پایه مشخص. براین‌اساس زمانی که گفته می‌شود نرخ رشد اقتصادی شش‌ماهه امسال به ۷۰۴ درصد رسیده، یعنی ارزش تولید کالاها و خدمات نسبت به سال گذشته در همین دوره زمانی تا این اندازه رشد کرده است.

حق‌شناس با اشاره به وزن هر کالا و خدمت در تعیین نرخ رشد اقتصادی، توضیح می‌دهد: خب، روشن است که هزاران کالا و خدمت در بخش‌های مختلف هر اقتصادی وجود دارد. برخی وزن بیشتر و برخی وزن کمتری را به خود اختصاص می‌دهند. برای نمونه نفت خام دارای بیشترین وزن در اقتصاد ایران است. این اقتصاددان ادامه می‌دهد: ازهمین‌رو زمانی که هم قیمت نفت رشد می‌کند و هم میزان فروش آن، طبیعی است که تأثیر چشمگیری بر رشد اقتصادی کشور بگذارد. از سوی دیگر ایران که یکی از بزرگ‌ترین واردکننده‌های کندم جهان بود، اکنون در مرحله‌ای رسیده که می‌تواند به میزان اندکی صادرات هم داشته باشد.

این کارشناس اقتصادی ادامه می‌دهد: خب؛ درباره بخش کشاورزی هم رشدی که تجربه شده، مروهون رشد تولید گندم است. بررسی دقیق‌تر نشان می‌دهد که چون سال آبی خوبی را پشت‌سر گذاشته‌ایم، تولید گندم‌های هم افزایش چشمگیری داشته است؛ ازهمین‌رو درواقع به نظر می‌رسد رشد اقتصادی ۷۰۴درصدی محصول رشد بخش‌های کشاورزی و نفت است.

به گفته حق‌شناس، نکته دیگری که باید به آن توجه کرد این است که در سال گذشته میزان صادرات غیرنفتی ایران بیش از میزان واردات بوده است؛ همچنین تولید خودرو در کشور رشد ۲۰۵ برابری داشته که به معنای رشد بخش صنعت است؛ همه اینها درمجموع چنین رشدی را رقم زده است. او ادامه می‌دهد: موضوعاتی چون فروش نفت و محصولات پتروشیمی، مهمان دوران پس‌ابرجام است. درواقع باید بگوییم پس‌ابرجام و طبیعت باعث رشد اقتصادی ایران شده‌اند.

ارز	قیمت(دولار)	تغییر
دلار آمریکا	۳۹۳۷	۱۲-
یورو	۴۲۷۰	۳۵-
پوند	۴۹۲۳	۱۰-
درهم	۱۱۰۲	۲+
طلا و سکه	قیمت	تغییر
طرح قدیم	۱۰۱۲۰۰۰۰	-
طرح جدید	۱۰۱۲۰۰۰۰	۷۰۰+
نیم	۵۹۸۰۰۰	۱۰۰۰-
ربع	۳۱۸۰۰۰	۲۰۰۰-
گرمی	۱۹۸۰۰۰۰	-
گرم ۱۸ عیار	۱۱۲۰۲۹۵	۱۱۶-
اونس (دلار)	۱۱۳۵۶	-

بازار همچنان کم حجم

بازارهای جهانی به کمترین میزان ۱۰ ماه گذشته رسید. همچنین افت کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی در آخر هفته گذشته موجب شد گروه فلزات در اکثر نماندها در قیمت‌های منفی معامله شوند. فملی با خرید حقوقی در بازه منفی ۳۸ واحد تأثیر منفی بر نماگر بازار داشت و تأثیرگذارترین سهم در جهت افت شاخص بود. از این گروه فولاد مبارکه ۱۴ واحد تأثیر مثبت بر شاخص بازار نشان می‌داد. پالایشی‌ها نیز اکثرا در بازه منفی بودند. کمک‌های وغیر از ابتدای صبح این نماد را در جایگاه نخست تأثیرگذاران قرار داد و ۵۸ واحد تأثیر مثبت بر دماسنج بازار داشت. حال آنکه در میانه کار با قرمزشدن شاخص نماد اخبار دومین حامی شاخص بورس شد و با خرید حقوقی نزدیک ۴۰ واحد به رشد شاخص بازار سرمایه کمک کرد.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۸۰۷۰۰۹	۲۵۴۴۲
شاخص قیمت	۲۸۳۹۹۲	۴۶۰۱-
شاخص کل (موزن)	۱۵۹۲۲۰۱	۴۷۳۰-
شاخص قیمت (موزن)	۱۲۶۷۶۰۱	۴۲۵۰۱-
آزاد شناور	۸۹۳۹۷۸	۷۱۰۸۴-
۵۰ شرکت بزرگ	۳۱۸۰۰۱	۳۴۰۰-

نگاه

چهار سطح از کیفیت حکمرانی

حمیدرضا پور سلیمی، پژوهشگر اقتصادی

عموما در مطالعات مربوط به بررسی عملکردی کشورهای وابسته به رانت منابع، کشور نروژ نمونه موفقی در مدیریت آثار منفی وابستگی به رانت منابع در نظر گرفته می‌شود و کشورهای نظیر ایران الگوهای ناموفق در این حوزه به شمار می‌روند. علت تفاوت میان کشورهایی مانند نروژ با ایران در مدیریت موفق رانت منابع، به ساختار نهادی این کشورها مربوط می‌شود. اما می‌توان نمونه‌های دیگری را نیز دراین‌میان یافت که ضمن بهبود نسبی کیفیت حکمرانی‌شان (اگرچه نه مانند کشور نروژ)، برنامه‌های ویژه‌ای نیز برای مدیریت رانت منابع خود در نظر گرفته‌اند. همان‌طور که از نمودار یک مشخص است، کشور نروژ با کمک سطح بالای کیفیت حکمرانی‌اش توانسته فساد رانت منابعش را کنترل کند و ازاین‌رو در سال‌های رونق نفتی مورد اشاره در نمودار، متحن کنترل فساد آن کاملاً بر متحنی شاخص حکمرانی خوب آن منطبق شده است.

ادامه در صفحه ۵

خبر

استقبال فولکس واگن برای ساخت خودروهای گازسوز در ایران

● **مهر:** یک مقام مسئول با اشاره به آغاز مذاکرات با فولکس‌واگن آلمان برای تولید خودروهای پایه گازسوز از موافقت کمسیون زیربنایی دولت برای افزایش قیمت کارمزد فروش «سی‌ان‌جی» خبر داد.علی محرابی در مراسم افتتاح هم‌زمان ۱۰ جایگاه جدید «سی‌ان‌جی» در کشور در جمع خبرنگاران، گفت: ۱۰ جایگاه جدید «سی‌ان‌جی» با ظرفیت ۱۶ هزار مترمکعب در ساعت در استان‌های مازندران، خوزستان، همدان، ایلام، فارس، تهران و آذربایجان غربی، در مدار بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.مدیر طرح‌های «سی‌ان‌جی» شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی با اعلام اینکه هم اکنون ۲ هزار ۳۶۰ جایگاه «سی‌ان‌جی» در کشور وجود دارد و ظرفیت سوخت‌رسانی در حوزه «سی‌ان‌جی» به حدود ۴۰ میلیون متر مکعب در روز رسیده است، تصریح کرد: با این وجود در شرایط فعلی فقط ۲۱ میلیون مترمکعب گاز در جایگاه‌های «سی‌ان‌جی» کشور مصرف می‌شود. این مقام مسئول با بیان اینکه از ابتدای امسال تاکنون ۴۰ جایگاه «سی‌ان‌جی» در کشور احداث شده است، تصریح کرد: پیش بینی می‌شود تا پایان امسال ۱۰ جایگاه دیگر به بهره‌برداری برسد که در مجموع ۵۰ جایگاه «سی‌ان‌جی» در سال ۹۵ به جایگاه‌های «سی‌ان‌جی» کشور افزوده خواهد شد. محرابی با اشاره به مذاکره شرکت فولکس واگن آلمان برای تولید خودروهایی با موتور پالسه گازسوز خاطرنشان کرد: این مذاکرات از یک ماه پیش آغاز شد و آنها هم اکنون گاز ایران را برای آزمایش به آلمان برده‌اند تا بتوانند براساس این گاز، موتور پایه گازسوز ویژه ایران تولید کنند.

مزایده ۱۱شرکت دولتی امروز برگزار می‌شود

● **ایلنا:** مزایده واگذاری ۱۱ شرکت دولتی امروز در سازمان خصوصی‌سازی برگزار می‌شود. سهام ۱۱ شرکت دولتی امروز در آخرین روزهای پاییز امسال روی میز فروش می‌رود که براساس این سازمان خصوصی‌سازی بلوک ۱۶۰۷۵درصدی سهام شرکت ذوب‌آهن اصفهان شامل یکمیلیارد و ۳۱۷ میلیون سهم را به قیمت پایه هر سهم دو هزار و ۷۴۹ ریال به صورت نقد و اقساط فرابورس عرضه می‌کند.

همچنین واگذاری چهار شرکت غله و خدمات بازرگانی مناطق ۱۲۰۷ و ۱۳ به ارزش کل پایه ۱۳۶ میلیارد و ۱۷۴ میلیون ریال به وکالت از سوی شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران در این روز انجام می‌شود.

براساس این گزارش، واگذاری هفت سیلوی مرتبط با فعالیت‌های شرکت غله و خدمات بازرگانی مناطق ۱۲۰۷ و ۱۳ نیز به ارزش کل پایه ۵۳۶میلیارد و ۱۷۳ میلیون ریال به صورت ۳۰ درصد نقد و بقیه اقساط سه‌ساله (هر شش ماه یک قسط)، به وسیله سازمان خصوصی‌سازی در روز ۲۹ آذرماه برگزار می‌شود.

افزون‌براین صددرصد سهام مجتمع صنعتی اسفراین در این روز به مزایده گذاشته می‌شود که براساس این، این بلوک صددرصدی به قیمت کل پایه هشت‌هزار و ۷۴۴میلیارد و ۱۶۲ میلیون ریال به صورت ۱۰ درصد نقد و بقیه با اقساط شش‌ماهه در مدت هشت سال واگذار خواهد شد.

همچنین صددرصد سهام لوله گستر اسفراین نیز به قیمت کل پایه دوهزار و ۳۴۷ میلیارد و ۵۵۲ میلیون ریال به صورت ۱۰ درصد نقد و بقیه با اقساط شش‌ماهه در هشت سال در این روز به مزایده گذاشته می‌شود.